

S	SUOMEN
T	TILINTARKASTAJAT

Keskustelunavaus

Tilintarkastuslautakunta voisi julkistaa ratkaisut ilman nimiä

Suomen Tilintarkastaja ry:n keskustelunavaus
12. joulukuuta 2022
Jarkko Raitio

Tiivistelmä

Tilintarkastuslautakunta tekee tärkeää työtä valvoessaan tilintarkastajien toimintaa ja julkistamalla päätöksiään. On kuitenkin ongelmallista, kun julkaistuissa päätöksissä kerrotaan tilintarkastajan nimi ja tilintarkastuksen kohteena olleen yhteisön nimi.

Tilintarkastajien keskuudessa nimien julkaiseminen herättää usein keskustelua, ja siksi Suomen Tilintarkastajat ry haluaa nostaa asian laajempaan keskusteluun.

Ongelmallisinta nimien julkaisemisessa on se, että tilintarkastajan nimen lisäksi julkaistaan tilintarkastajan tarkastuskohteen nimi. Sille ei ole perustetta, koska tilintarkastuslautakunnan päätöksissä arvioidaan tilintarkastajan toimintaa, eikä tilintarkastuslautakunnalla ole toimivaltaa arvioida tilintarkastajan tarkastuskohteen toimintaa.

Ongelmallista on myös se, että yksittäisen tilintarkastajan nimi mainitaan sekä se, jos muiden tilintarkastusyhteisössä työskentelevien tilintarkastajien nimiä mainitaan. Nykyinen käytäntö tarkoittaa käytännössä sitä, että tilintarkastaja asetetaan julkiseen häpeäpaaluun, joka voi johtaa myös pitkäaikaiseen mainehaittaan esimerkiksi internethauissa.

Tilintarkastajien nimien mainitseminen internetissä julkistettavissa päätöksissä ei saa tukea kansainvälisestä vertailusta. Tilintarkastajien Eurooppa-tason järjestön selvityksen mukaan meillä keskeisissä vertailumaissa Ruotsissa ja Norjassa tilintarkastajan nimeä ei päätöksissä mainita. Ylipäättäen useimmissa maissa lähtökohtana on, että tilintarkastajan nimeä ei mainita internetissä julkistettavissa päätöksissä.

Suomessa voitaisiin siirtyä Ruotsissa vallalla olevaan malliin, jossa tilintarkastuslautakunnan päätökset ovat saatavissa yksilöidyillä nimitiedoilla suoraan viranomaiselta pyydettyäessä. Tämä käytäntö on meilläkin tuttu esimerkiksi tuomioistuinten päätösten osalta. Esimerkiksi KHO:n ja KKO:n päätökset ovat lähtökohtaisesti julkisia päätöksiä ja saatavissa kirjaamosta pyydettyäessä. Ratkaisuja ei kuitenkaan julkisteta nimillä tuomioistuimen verkkosivuilla.

Myöskään muiden tilintarkastuslautakuntaan verrattavien elinten päätöksiä ei meillä julkisteta asianomaisten nimillä varustettuina niiden verkkosivuilla. Esimerkiksi asianajajia valvovan valvontalautakunnan ratkaisut eivät ole internetissä saatavilla samalla tavalla kuin tilintarkastuslautakunnan ratkaisut.

Päätösten julkaisemiseen ilman nimiä voitaisiin siirtyä muuttamalla tilintarkastuslakia tai vaihtoehtoisesti niin, että tilintarkastuslautakunta muuttaisi toimintatapaansa. Parannuksen nykytilanteeseen voi tuoda sekin, että nimien julkaisemisessa käytettäisiin enemmän tapauskohtaista harkintaa ja vain esimerkiksi yhteiskunnallisesti merkittävät ratkaisut julkaistaisiin nimillä.

Vaikka ratkaisut julkaistaisiin lähtökohtaisesti nimettöminä, se ei heikentäisi päätösten sisällöllistä merkitystä. Tilintarkastaja saisi edelleen tilintarkastuslautakunnalta hallinnollisen seuraamuksen, jolla tilintarkastuslautakunta tulee luoneeksi hyvää tilintarkastustapaa.

Jos ratkaisut julkaistaisiin nimettöminä, ne voisivat olla jopa hyödyllisempiä esimerkiksi koulutus- käytössä kuin nimelliset. Anonyymeissa esimerkeissä huomio kiinnittyisi itse tapaukseen ja sen merkitykseen hyvän tilintarkastustavan mukaista toimintaa arvioitaessa, eikä tikunnokkaan nousisi tilintarkastaja, joka on kuitenkin lopulta aina ihminen.

Johdanto

Tilintarkastusvalvonta valvoo kaikkea tilintarkastajien tilintarkastajan ominaisuudessa harjoittamaa toimintaa. Hyvän tilintarkastustavan mukaisuutta arvioidaan säännöllisissä laaduntarkastuksissa, mutta tilintarkastajan toiminta voi tulla arvioitavaksi myös tilintarkastusvalvonnalle tehtävien kante- luiden tai tilintarkastusvalvonnan oma-aloitteisen tutkinnan seurauksena. Ratkaisutoiminnassaan itsenäisen tilintarkastuslautakunnan ratkaistavaksi asia tulee yleensä vain siinä tapauksessa, että tilintarkastajan hyvän tilintarkastustavan vastainen toiminta on ollut ilmeistä.¹

Tilintarkastuslautakunnan ratkaisut ovat tärkeitä ja merkityksellisiä niiden ohjaavan vaikutuksen vuoksi. Useammista samantyyppisistä ratkaisuista muodostuvalla vakiintuneella tilintarkastuslauta- kunnan ratkaisukäytännöllä on vielä yksittäistä ratkaisuakin suurempi merkitys. Vakiintunut ratkaisu- käytäntö luo ennakoitavuutta ja oikeusvarmuutta tilintarkastajan toimintaan.

Tilintarkastuslautakunnan ratkaisut, joissa tilintarkastajalle on annettu tilintarkastuslain (1141/2015, TTL) 10 luvun mukainen hallinnollinen seuraamus, julkistetaan Patentti- ja rekisterihallituksen verkkosi- vuilla. Päätökset julkistetaan siten, että niistä käy ilmi myös tilintarkastajan nimi (luonnollisen henki- lön ja tilintarkastusyhteisön) ja tilintarkastuksen kohteena olleen yhteisön nimi.

Vaikka siltä osin kuin kyse on tilintarkastajan nimen julkaisemisesta, tilanne on täysin lainsäädännön mukainen (TTL 10:8), nimien julkaiseminen herättää aika-ajoin keskustelua tilintarkastajien keskuu- dessa. Keskustelua herättää tilintarkastajan nimen julkaisemisen lisäksi mahdollisten muiden osa- puolten kuten tilintarkastusyhteisössä työskentelevien muiden tilintarkastajien nimien julkaiseminen sekä erityisesti tilintarkastajan tarkastuskohteen nimen julkaiseminen. Tilintarkastajan tarkastuskoh- teen nimen julkaiseminen ratkaisuissa herättää ihmetystä siksikin, koska tilintarkastuslautakunnan päätöksissä arvioidaan tilintarkastajan toimintaa, eikä tilintarkastuslautakunnalla ole toimivaltaa ar- vioida tilintarkastajan tarkastuskohteiden toimintaa.

Toisaalta keskustelua herättää myös nykyinen julkistustapa. Tilintarkastajan nimen esiintyminen tilin- tarkastuslautakunnan ratkaisun otsikossa johtaa käytännössä osumaan esimerkiksi Google-haussa.

Tässä artikkelissa esitetään Tilintarkastuslautakunnan ratkaisuiden julkistamista koskeva säädös- tausta, luodaan katsaus julkaisukäytäntöihin eräissä muissa maissa, analysoidaan hieman tämän- hetkistä ratkaisuiden julkistamistilannetta Suomessa sekä tehdään toimenpide-ehdotuksia sen va- ralle, että vallitsevaan tilanteeseen haluttaisiin muutosta.

Tilintarkastuslaista löytyisi joustoa ja direktiivistä vielä enemmän

Tilintarkastuslain 10:8.1:n mukaan tilintarkastuslautakunnan on julkistettava huomautusta, varoitusta, hyväksymisen peruuttamista, toimintakieltoa, uhkasakkoa ja seuraamusmaksua koskeva päätös. Julkistamisesta on käytävä ilmi, onko päätös lainvoimainen. Jos päätös ei ole vielä lainvoimainen, tilintarkastuslautakunta ei voi julkistaa yksilöityjä tietoja luonnollisesta henkilöstä tai oikeushenkilöstä. Tilintarkastuslain 10:8.3 mukaan päätökset voidaan julkistaa ilman seuraamuksen kohteena olevan

¹ Ks. esim. Tilintarkastusvalvonnan verkkosivut <https://www.prh.fi/fi/tilintarkastusvalvonta/tutkinnatjailmoituk- set.html>.

nimeä, jos edellä tarkoitettu julkistaminen vaarantaisi tilintarkastusalan yleisen luotettavuuden tai meneillään olevan viranomaistutkinnan taikka aiheuttaisi suhteetonta vahinkoa osapuolille tai olisi luonnolliselle henkilölle kohtuutonta.

Tilintarkastuslain 10 luvun 8 §:n ajatus päätösten julkistamisesta perustuu tilintarkastusdirektiivin (2014/56/EU) 30 c artiklaan. Tilintarkastusdirektiivin 30 c artiklan 3 kohdan toinen kappale kuitenkin mahdollistaa kansallisesti päätettävän, että päätökset julkaistaan ilman henkilötietoja. Toisin kuin ilmeisesti valtaosa muista maista, Suomi ei kuitenkaan hyödyntänyt tätä jäsenvaltio-optiota, eikä asiaa myöskään juuri käsitellä lainvalmisteluasiakirjoissa.

Euroopassa nimien julkaiseminen on harvinaista

Accountancy European (ACE) julkaisussa *Organisation of the public oversight of the audit profession in Europe* (viimeisin päivitys lokakuu 2021²) käydään läpi millä tavalla eri maissa tilintarkastusvalvonnat on organisoitu tilintarkastusdirektiivin (2014/56/EU) ja EU:n tilintarkastusasetuksen (537/2014) täytäntöönpanojen jälkeen.³ Kyseisessä selvityksessä käsitellään myös tilintarkastusvalvontojen toiminnan läpinäkyvyyttä sen osalta missä laajuudessa tilintarkastusvalvonnat julkaisevat laaduntarkastusten ja tutkinta-asioiden tuloksia.

ACE:n julkaisun perusteella on ilmeistä, että käytänteet ja tavat julkistamisten osalta maiden välillä vaihtelevat huomattavasti. Vaihtelua on siinä, julkistetaanko laaduntarkastuksen tuloksia ja millä tarkkuudella, julkistetaanko tutkinta-asioiden päätöksiä ja julkistetaanko päätökset nimiperusteisesti vai ilman nimiä.

Suomelle keskeisissä verrokkimaissa nimien julkaiseminen päätöksissä on harvinaista, vaikka päätökset itsessään olisivatkin julkisia. Esimerkiksi:

Ruotsin tilintarkastusvalvonta julkaisee Suomen tilintarkastusvalvonnan tavoin koosteen laaduntarkastusten tuloksista, mutta ei yksittäisiä laaduntarkastusraportteja. Seuraamuksista Ruotsissa julkaistaan anonymisoidut tapaukset valvojan verkkosivuilla. Suoraan valvojalta pyydettäessä on mahdollisuus saada päätökset, joissa on myös nimet.

Norjan valvoja julkaisee päätökset verkkosivuillaan, mutta päätöksissä ei julkaista yksittäisten henkilöiden nimiä.

Tanskan tilintarkastusvalvonta ei julkaise yksittäisiä ei-PIE-tilintarkastajien laaduntarkastustuloksia, mutta julkaisee PIE-tilintarkastajien raportit. ACE:n raportin mukaan kurinpitotoimenpiteitä ja -seuraamuksia ei julkaista nimiperusteisesti, ellei se koske hyväksynnän peruuttamista.

² [210519-Organisation-of-the-Public-Oversight-of-the-Audit-Profession-2021-survey-update.pdf \(accountancyeurope.eu\)](#)

³ ACE:n viimeisin tilintarkastusvalvontaa koskeva julkaisu on kesäkuulta 2022, mutta siinä eri maiden tilanteita ei esitellä niin yksityiskohtaisesti kuin vuonna 2021 päivitetystä julkaisusta. <https://www.accountancyeurope.eu/wp-content/uploads/Oversight-audit-pub-2022.pdf>

Virossa yksittäisten tilintarkastusyriyten laadunvalvontatulokset ja muut tarkastustulokset ovat julkisesti saatavilla. Arvostelujärjestelmässä tehdään jaottelu neljään kategoriaan: vihreä (tarkastuspalvelun laatu täyttää vaatimukset), keltainen (vähäisiä puutteita tilintarkastuspalvelun laadussa, parannusta tarvitaan), oranssi (merkittäviä puutteita, tarkastuspalvelun laadussa tarvitaan parannuksia), punainen – (tarkastuspalvelun laatu ei täytä vaatimuksia, tarvitaan merkittäviä parannuksia). ACE:n raportista ei ilmene julkaistaanko seuraamusasioissa yksittäisten henkilöiden nimet.

Alankomaiden valvoja julkaisee päätökset seuraamuksista nimiperusteisesti.

Isoissa-Britanniassa seuraamusasioissa yrityksen ja yksittäisen henkilön nimi lähtökohteisesti julkaistaan.

Irlannin valvoja voi julkaista verkkosivuillaan suoritettujen yksittäisten tarkastusten tulokset ja päätelmät osana PIE-laadunvarmistusjärjestelmää. Kurinpitotoimenpiteet ja seuraamukset julkaistaan nimen ja yrityksen mukaan.

Julkaisukäytänteissä on siis suurta vaihtelua, mutta enemmistössä maissa ratkaisut julkistetaan anonyymeinä. Ylipäätään eroavaisuutta on siinä, julkistetaanko tilintarkastuslautakunnan vastaavia päätöksiä vai ei. On myös huomioitava, että toisin kuin Suomessa, useassa maassa viranomaisperusteinen tilintarkastusvalvonta kohdistuu vain PIE-yhteisöjen tilintarkastajiin. Myös tilintarkastusvelvollisuuden rajoissa on huomattavaa vaihtelua maiden välillä. Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa tilintarkastajan valitseminen koskee huomattavasti pienempiä yrityksiä verrattuna esimerkiksi Isoon-Britanniaan tai Hollantiin.

Suomessa nimet esillä lähes aina

Suomessa vakiintuneen käytännön mukaisesti TILAn ratkaisut, jossa tilintarkastajalle annetaan hallinnollinen seuraamus, julkistetaan ja niissä julkaistaan myös tilintarkastajan nimi. Jos asiassa on arvioitu myös tilintarkastusyhteisön toimintaa, julkaistaan ratkaisuisissa myös tilintarkastusyhteisön nimi, vaikka tilintarkastusyhteisölle ei seuraamusta annettaisikaan. Jossain TILAn ratkaisussa on julkaistu sanktioinnin kohteena olevan tilintarkastajan kollegan nimi, jos kollegalla on ollut jotain roolia käsiteltävänä olevassa asiassa.

Myös tilintarkastajan tarkastuskohteen nimen julkaiseminen TILAn ratkaisussa vaikuttaa olevan pääsääntö. Se mihin tarkastuskohteen nimen julkaiseminen perustuu ei ole täysin ilmeistä. Tarkastuskohteen nimen julkaiseminen on tietenkin tapausta yksilöivä seikka, mutta onko tarkastuskohteen nimen julkaisemisella jokin muukin funktio. Tarkastuskohteen nimen julkaiseminen voi kuitenkin joissain tilanteissa johtaa siihen, että myös tarkastuskohteen toimintaa epäillä tai arvioidaan moitittavaksi siitä syystä, että kyseisen yhteisön tilintarkastaja on saanut suorittamastaan tilintarkastuksesta seuraamuksen. Tällainen asetelma voi ilmetä erityisesti niissä tilanteissa, joissa sanktio (varoitus) on seurausta laaduntarkastuksen hylätty-tuloksesta. Kun tilintarkastuksen yhtenä tarkoituksena on lisätä luottamusta tarkastamansa yhteisön tilinpäätökseen, niin voidaanko tehdä päätelmä, että joltain tilintarkastuksen osa-alueelta heikkolaatuisesti tehty tilintarkastus (laaduntarkastuksesta

hylätty) tarkoittaisi samalla, että tarkastetun tilinpäätöksen luotettavuudelle voidaan asetella epäilyksen varjo?

TILAn ratkaisuksista myös ilmenee, että halukkuus käyttää tilintarkastuslain tarjoamaa mahdollisuutta siihen, että tapaus julkaistaan anonymisoituna, on ollut vähäinen. Ehkä jopa hieman yllättäen, nimi on herkimmin jätetty julkaisematta niissä ratkaisuisissa, joissa tilintarkastajan hyväksyntä on peruutettu.

Useimmin yksintoimiva tai pienessä yhteisössä toimiva

Erityisesti suomalainen tilintarkastusmarkkina huomioiden yksittäisten tilintarkastajien nimien julkaiseminen poikkeaa huomattavasti muista verrokkimaista. Suomen alhaiset tilintarkastusvelvollisuuden rajat johtavat siihen, että täällä tilintarkastajan toimiminen myös "yksintoimivana" on verraten yleistä.

ACE:n julkaisun perusteella tilanne on siis se, että Suomen lisäksi EU-maista päätökset, joissa on myös tilintarkastajien nimi, julkaistaan ainakin Irlannissa ja Alankomaissa. Irlannin ja Alankomaiden osalta on kuitenkin todettava se, että niissä tilintarkastusvelvollisuuden rajat on viety EU-sääntelyn mahdollistamaan maksimiin, eli liikevaihto 12 000 000 euroa, taseen loppusumma 6 000 000 euroa ja henkilöstömäärä 50. Koska tilintarkastuskohde on suurempi, yleisen elämäkokemuksen perusteella voimme päätellä, että myös tilintarkastaja on silloin "suurempi".

EU:n tilintarkastussääntelyn ensisijaisena tarkoituksena oli pyrkimys parantaa PIE-yhteisöjen tilintarkastuksen laatua, jotta PIE-yhteisöjen tuottama informaatio olisi entistä luotettavampaa. Suomessa PIE-yhteisöjä on 394 kappaletta⁴. Kun tilintarkastuksia tehdään yhteensä vuosittain 122000 tarkoittaa tämä, että PIE-yhteisötilintarkastuksia on näistä noin 0,3 %.

Tilintarkastuslautakunta on julkaissut verkkosivuillaan vuoden 2021 osalta 23 TILAn ratkaisua⁵. Näistä ratkaisuksista 1 koskee PIE-yhteisöjen tilintarkastuksia ja 22 ei-PIE-yhteisöjen tilintarkastuksia. TILAn sivuilla julkaistuista tapauksista 10 on ns. laaduntarkastukseen hylätty-päätöksen tai laaduntarkastuksen havaintojen seurauksena TILAn tullutta tapausta.

18/23 julkaistussa tapauksessa on julkaistu tilintarkastajan nimi. Milloin kyse on ollut yhteisön päävastuullisesta tilintarkastajasta, on julkaistu myös tilintarkastusyhteisön nimi. Jos päätöksessä on ollut kyse tilintarkastuksesta ja se päätös on muutenkin julkaistu nimillä, niin näissä kaikissa tapauksissa on julkaistu myös tarkastuskohteen nimi. Yhdessä tapauksessa on julkaistu myös muun tilintarkastusyhteisössä työskentelevän henkilön nimi.

Analysoitaessa edelleen vuoden 2021 TILAssa sanktion saaneita ja nimellä julkaistuja tilintarkastajia käy ilmi, että suurin osa (17/23) näistä henkilöistä on joko yksintoimivia tai pienessä tilintarkastustoimistossa tai tilintarkastusyhteisössä työskenteleviä. Lähtökohtaisesti tarkastuskohde on ollut

⁴ Tilintarkastusalan markkinaseurantaraportti: https://www.prh.fi/fi/tilintarkastusvalvonta/tilintarkastusvalvonta/markkinaseurantaraportit/tilintarkastusalan_markkinaseurantaraportti_2021/pie-tilintarkastusten_markkinarakenne_suomessa_2021.html

⁵ Tilanne 28.10.2022.

verraten pieni yritys tai asunto-osakeyhtiö, jolloin yrityksellä itsellään tai sen tilintarkastuksella ei ole systeemistä riskiä tai shokkiaaltoja muodostavaa vaikutusta.

Erityisesti tapauksissa, joissa kyse on tilintarkastuksen laaduntarkastuksen hylätty-päätökseen tai muuhun laaduntarkastuksen havaintoon pohjautuvasta TILAn määräämästä seuraamuksesta, olisi syytä arvioida minkälaisen vaikutuksen TILAn julkaistu päätös voi muodostaa tilintarkastajalle, tiintarkastustiimin jäsenelle tai tilintarkastajan tarkastuskohteelle.

Hallinnollisilla seuraamuksilla rangaistut tilintarkastajat (luonnolliset henkilöt) ovat lähtökohtaisesti tavallisia ihmisiä, jotka toimivat yrittäjinä tehden taloushallintoon ja tilintarkastukseen liittyviä töitä. Tilintarkastaja ei lähtökohtaisesti ole julkisuuden henkilö.

Vaikka lähtökohtaisesti tilintarkastusvalvonta ei julkaise yksittäisiä laaduntarkastuksen raportteja, niin asiallisesti useimmat laaduntarkastuksesta hylätty-päätökseen saaneet tapaukset tulevat julkisiksi ja tilintarkastajan nimellä varustettuina, koska hylätty-päätös useimmiten johtaa TILAn käsittelyyn ja hallinnolliseen seuraamukseen ja sitä koskevan päätöksen julkistamiseen TTL 10:8 mukaisesti.

Näin TILA voisi siirtyä anonymisoituihin ratkaisuihin

Siirtyminen kokonaan anonyymeihin ratkaisuihin edellyttänee tilintarkastuslain muuttamista, mutta niin halutessaan jo toimintatapoja muuttamalla asiassa päästäisiin pitkälle.

Siirtyminen takaisin anonymisoituun julkaisutapaan edellyttää käytännössä tilintarkastuslain 10:8 muuttamista siten, että se ei edellytä tilintarkastajan nimen julkaisemista Tilintarkastusvalvonnan verkkosivuilla julkaistavassa ratkaisussa. Henkilöiden ja osapuolten nimillä varustetut ratkaisut olisivat edelleen julkisuuslain nojalla julkisia ja saatavilla Tilintarkastusvalvonnasta kysyttäessä. Vastavaa menettely on siis käytössä esimerkiksi Ruotsissa ja oli käytössä myös Suomessa vielä edellisen tilintarkastuslain aikana. Käytännössä menettely vastaisi yleistä käytäntöä yleisten ja hallinto tuomioistuinten päätösten julkisuuden ja julkistamisen osalta. Verkossa julkaistaan anonymisoitu versio, mutta kirjaamosta saa nimillä varustetun. Vaihtoehtoisesti tilintarkastuslakia voitaisiin muuttaa siten, että ensisijaisesti ratkaisut julkaistaan nimettöminä, mutta toissijaisesti ja tapauskohtaista harkintaa käyttäen (esim. yhteiskunnallisesti merkittävä tapaus) ratkaisu voitaisiin julkaista nimillä.

Tilintarkastuslautakunnalla on jo voimassa olevan lainsäädännön mukaan mahdollisuus arvioida nimien julkistamista. Tilintarkastuslautakunta voisi omassa toiminnassaan arvioida useammin sitä, onko TTL 10:8.3 mukaiset edellytykset olemassa, jolloin ratkaisu voitaisiin julkistaa ilman seuraamuksen kohteena olevan nimeä. TTL 10:8.3 mukaan "huomautus, varoitus, hyväksymisen peruuttaminen, toimintakielto, uhkasakko tai seuraamusmaksu voidaan julkistaa **ilman seuraamuksen kohteena olevan nimeä**, jos 1 momentissa tarkoitettu julkistaminen vaarantaisi tilintarkastusalan yleisen luottavuuden tai meneillään olevan viranomaistutkinnan taikka aiheuttaisi suhteetonta vahinkoa osapuolille tai **olisi luonnolliselle henkilölle kohtuutonta**".

Tilintarkastuslautakunta voisi arvioida tarkemmin sitä, onko muiden osapuolten (esimerkiksi tarkastuskohteen) nimien julkaiseminen verkkosivuilla julkistettavissa ratkaisuisissa ylipäätään tarpeen. Tilintarkastuslaki tai tilintarkastusdirektiivi ei edellytä tarkastuskohteen nimen julkaisemista

tilintarkastuslautakunnan verkkosivuilla julkistettavissa ratkaisuisa, joten myös tämän osalta toimintatapaa olisi mahdollista muuttaa ilman lakimuutoksia.

Nimien julkistamiseen ratkaisuisa liittyy myös julkistamisen ajallinen kesto. TTL 10:8.1 mukaan "seuraamusta koskevat tiedot on pidettävä Tilintarkastusvalvonnan verkkosivuilla viiden vuoden ajan siitä, kun kaikki muutoksenhakuoikeudet on käytetty tai niiden voimassaoloaika on päättynyt." Verkkosivuilla julkaistuissa materiaaleissa on kuitenkin huomioitava, että "kaikki mikä on kerran ollut internetissä, on aina internetissä". Tämä tarkoittaa, että kaikki tilintarkastusvalvonnan verkkosivuilla olevat ratkaisut jäävät internetin muistiin. Käytännössä ratkaisut pysyvät internetissä pidempään kuin viisi vuotta, vaikka ne tilintarkastusvalvonnan sivuilta poistettaisiin. Osumat voivat näkyä esimerkiksi Googlehaun tuloksissa, vaikka varsinainen dokumentti olisikin poistettu tilintarkastuslautakunnan sivuilta.

Tilintarkastuslain 10:8 ei edellytä, että hallinnollisen seuraamuksen tilintarkastuslautakunnalta saaneen tilintarkastajan nimen pitää nousta esiin ensimmäisissä Googlehaun tuloksissa. Tällaiseen hakukoneoptimointiin saataisiin muutosta jo pelkästään sillä, että Tilintarkastuslautakunta ei käyttäisi tilintarkastajan nimeä verkkosivuilla julkaistavan ratkaisun otsikossa.

Lopuksi

Tilintarkastuslautakunnan päätökset ovat keskeinen hyvä tilintarkastustavan lähdeaineisto. Voisiko olla jopa niin, että niiden painoarvo ja käytettävyys lisääntyisi, jos tapaukset julkaistaisiin pääosin anonyymeina? TILAn ratkaisuja olisi mahdollisesti jopa helpompi käyttää esimerkkeinä, kun voisi viitata suoraan anonyymiin päätökseen. Tällöin fokus pysyisi tapauksessa ja sen sisällössä, eikä tikunokkaan nostettaisi tilintarkastajaa, joka on kuitenkin lopulta aina ihminen.